

เอกสารสรุปผลการศึกษา

เรื่อง

แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายกับปัญหาความมั่นคงแห่งชาติ สาธารณสุข

สังคม และเศรษฐกิจ

(การติดตามผลภายหลังรัฐบาลมีนโยบายผ่อนผันให้มีการจดทะเบียน

แรงงานต่างด้าวในกิจการ 6 ประเภท พ.ศ. 2545)

โดย

รศ.ดร.ชมนาท รัตน์มณี และคณะ

ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พฤษภาคม 2547

ISBN 974-223-267-9

เอกสารสรุปผลการศึกษา

เรื่อง

แรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายกับปัญหาความมั่นคงแห่งชาติ สาธารณสุข

สังคม และเศรษฐกิจ

(การติดตามผลภายหลังรัฐบาลมีนโยบายผ่อนผันให้มีการจดทะเบียน

แรงงานต่างด้าวในกิจการ 6 ประเภท พ.ศ. 2545)

โดย

รศ.ดร.ชมนาท รัตน์มณี และคณะ

ได้รับทุนอุดหนุนจากคณะกรรมการวิจัยและพัฒนาของวุฒิสภา

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

พฤษภาคม 2547

ISBN 974-223-267-9

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

การศึกษาวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลจากการประกาศใช้นโยบายผ่อนผันให้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในกิจการ 6 ประเภท พ.ศ. 2545 และศึกษาแนวทางในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย โดยใช้วิธีการ 2 แบบ คือ การศึกษาข้อมูลเอกสาร เป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสารวิชาการ บทความ วารสาร วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย ข้อมูลจากเว็บไซต์ทางอินเทอร์เน็ต พระราชบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว และการสัมภาษณ์บุคลากรในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว ได้แก่ สำนักงานสภาพความมั่นคงแห่งชาติ สำนักงานตำรวจตรวจคนเข้าเมือง กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงแรงงาน สถานีตำรวจ จ.สมุทรสาคร สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ศูนย์วิจัยการย้ายถิ่นแห่งเอเชีย สถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประชาชนที่เกี่ยวข้อง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากเอกสารและการสัมภาษณ์เพื่อสร้างข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางที่เหมาะสมในการปรับปรุงนโยบายหรือแนวทางการปฏิบัติที่จำเป็นในการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

ผลการวิจัย พบว่า

ผลการประกาศใช้นโยบายผ่อนผันให้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวในกิจการ 6 ประเภท พ.ศ. 2545 มีการผ่อนผันให้แรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองสามารถทำงานอยู่ในราชอาณาจักรต่อได้อีก 1 ปี โดยมีแรงงานต่างด้าวมาจดทะเบียนและได้รับอนุญาตให้ทำงานทั้งสิ้น 409,339 คน เป็นพม่า 340,029 คน ลาว 32,492 คน และกัมพูชา 36,818 คน แต่ได้อนุญาตให้ทำงานเหลือเพียง 6 ประเภท กิจการ คือ 1) กรรมกรในกิจการประมงทะเลและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง 2) คนงานในฟาร์มเพาะเลี้ยงสัตว์บก สัตว์น้ำ 3) คนงานในแปลงเพาะปลูกพืช 4) คนรับใช้ในบ้าน 5) กรรมกรทั่วไป กรรมกรในโรงงาน และ 6) โรงงานทั่วไป

จากการสัมภาษณ์ พบว่า นโยบายการขึ้นทะเบียนแรงงานต่างด้าวมีความล่าช้า ทำให้การตรวจสอบสภาพล่าช้า แต่ละจังหวัดมีการเตรียมตัวน้อย มีแรงงานต่างด้าวเข้ามารอก่อนระยะเวลาจดทะเบียนเป็นจำนวนมาก

ในด้านผลกระทบของแรงงานต่างด้าวที่มีต่อความมั่นคง สาธารณสุข สังคม และเศรษฐกิจ พบว่า

ด้านความมั่นคง

1. ผลกระทบของแรงงานต่างด้าวเข้าเมืองผิดกฎหมายที่มีต่อความมั่นคงจะเป็นความกลัวและความหวาดระแวงของประชาชน เนื่องจากไม่ทราบแน่ชัดว่าแรงงานต่างด้าวมีจำนวนเท่าไรและอาศัยอยู่ที่ใดบ้าง

2. การเข้ามาอาศัยของแรงงานต่างด้าวเหล่านี้มีจุดมุ่งหมายหลักเพื่อหารายได้ ไม่ได้มีจุดมุ่งหมายทางการเมือง จึงค่อนข้างจะเป็นไปได้ยากว่ากลุ่มแรงงานเหล่านี้จะมาก่อความไม่สงบขึ้นในประเทศ

3. การจดทะเบียนหรือไม่จดทะเบียนไม่มีผลต่อการได้รับสวัสดิการหรือความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น หากไม่ได้จดทะเบียนเมื่อเจ็บป่วยก็มีโอกาสได้รับการรักษาพยาบาล หรือหากจดทะเบียนแล้วก็มีโอกาสถูกจับกุมจากเจ้าหน้าที่ตำรวจได้เช่นกัน จึงเป็นสาเหตุให้จำนวนแรงงานต่างด้าวที่จดทะเบียนลดลงเรื่อย ๆ และการที่เจ้าหน้าที่รับสินบนก็เป็นเหตุผลหนึ่งที่สนับสนุนให้แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมายมีช่องทางหลีกเลี่ยงในการจดทะเบียนเพราะไม่ได้มาจดทะเบียนก็สามารถทำงานได้ นอกจากนี้ ยังพบว่า โดยส่วนใหญ่แล้วนายจ้างจะเก็บบัตรตัวจริงของแรงงานต่างด้าวไว้เอง และให้แรงงานต่างด้าวเก็บสำเนาเอกสารไว้ เหตุที่นายจ้างไม่ให้บัตรตัวจริงแก่ลูกจ้างเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือเปลี่ยนงานของลูกจ้าง แต่ในทางกฎหมายนั้นหากตำรวจพบว่าแรงงานต่างด้าวใช้สำเนาเอกสารจะถือว่าเป็นบัตรปลอม ต้องถูกดำเนินคดีจากตำรวจ และสถานประกอบการได้มีการสำรองจำนวนแรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้จดทะเบียนไว้ในกรณีที่แรงงานต่างด้าวเปลี่ยนงานหากทราบช่องทางว่าแหล่งอื่นได้ค่าแรงที่สูงกว่า จึงจำเป็นต้องสำรองจำนวนแรงงานไว้เพื่อป้องกันการตรวจสอบ อย่างไรก็ตาม การจดทะเบียนแรงงานต่างด้าวจะให้ประโยชน์ในด้านการรักษาความมั่นคง เพื่อให้สามารถประมาณจำนวนของแรงงานต่างด้าวที่มีอยู่จริงจากแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาจดทะเบียน รู้แหล่งที่พักพิง สามารถดูแลและควบคุมแรงงานต่างด้าวได้ในระดับหนึ่ง

4. ไม่มีมาตรการทางกฎหมายที่รัดกุมพอที่จะสกัดกั้นมิให้แรงงานต่างด้าวเถลิดรอดเข้ามาตามแนวเขตแดนเชื่อมต่อระหว่างประเทศไทยกับประเทศที่แรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามา

5. แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทยจะมีกระบวนการบางกลุ่มที่นำแรงงานต่างด้าวเหล่านี้เข้ามาซึ่งเจ้าหน้าที่กำลังปราบปรามอยู่

6. นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับแรงงานต่างด้าวมีความไม่แน่นอน ขาดความยืดหยุ่นและมีการเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัยของรัฐบาล

ด้านสาธารณสุข

1. แรงงานต่างด้าวมีความเป็นอยู่อย่างแออัด ไม่ถูกสุขลักษณะ ไม่มีการดูแลด้านสุขอนามัย บริเวณที่พักคนงาน

2. แรงงานต่างด้าวเป็นพาหะในการนำโรคระบาดต่าง ๆ มาแพร่ เช่น โรคมาลาเรีย วัณโรค และในกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ไม่มาจดทะเบียนจะไม่สามารถคาดการณ์ได้ว่าแรงงานต่างด้าวเหล่านั้นจะเป็นโรคติดต่ออะไรบ้างหรือไม่ โดยกลุ่มแรงงานต่างด้าวที่ไม่มาจดทะเบียนจะไม่ค่อยกล้าเข้ามารักษาพยาบาลเพราะเกรงว่าจะถูกจับ ส่วนที่เข้ามารักษาจะเป็นแรงงานต่างด้าวเจ็บป่วยจนอาการหนักแล้ว

3. แรงงานต่างด้าวโดยเฉพาะประเทศพม่ามีทัศนคติและความต้องการมีบุตรหลายคน ขณะนี้ทางกระทรวงสาธารณสุขกำลังดำเนินการในเรื่องการวางแผนครอบครัวแรงงานต่างด้าวเพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว

ด้านสังคม

1. เด็กที่เกิดจากครอบครัวแรงงานต่างด้าวจะเป็นเด็กไร้สัญชาติและยังไม่มีนโยบายในการจัดระบบครอบครัวของแรงงานต่างด้าว
2. นโยบายการให้การศึกษาแก่เด็กในครอบครัวแรงงานต่างด้าวยังมีความขัดแย้งในแนวคิด สถานศึกษาบางแห่งยอมรับให้เข้าเรียนแต่บางแห่งยังไม่ยอมรับ และมีความกังวลว่าเด็กเหล่านี้จะมาตั้งถิ่นฐานในประเทศไทยในภายภาคหน้า
3. อาชญากรรมที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว ได้แก่ การกินเหล้าเมาอาละวาด ชิงทรัพย์และปล้น ทำร้ายคนต่างด้าวด้วยกันเอง เมื่อเปรียบเทียบสถิติแรงงานต่างด้าวที่กระทำความผิดเทียบกับคนไทยแล้วพบว่าคนไทยกระทำความผิดมากกว่า ความเป็นอยู่ของแรงงานต่างด้าวก่อนข้างจะเก็บเนื้อเก็บตัว ไม่อยากมีปัญหากับคนไทยเพราะกลัวถูกตำรวจจับ
4. แรงงานต่างด้าวที่ไม่ได้จดทะเบียนจะสร้างภาระให้รัฐบาลในการจัดปัจจัยพื้นฐาน ค่ารักษาพยาบาล แต่ปัจจุบันเงินที่ได้จากการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว บัตรประกันสุขภาพ สามารถที่จะรองรับแรงงานต่างด้าวที่จะมารับการรักษาพยาบาลฟรีได้
5. แรงงานต่างด้าวถูกเอาเปรียบจากนายจ้างและโดนโกงค่าแรง โดยใช้วิธีเรียกตำรวจมาจับลูกจ้างที่เป็นแรงงานต่างด้าวเพื่อตนเองจะได้ไม่ต้องจ่ายค่าจ้าง

ด้านเศรษฐกิจ

ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากแรงงานต่างด้าวด้านเศรษฐกิจ และผู้ประกอบการยังจำเป็นต้องจ้างแรงงานต่างด้าว เนื่องจากงานบางอย่างเป็นงานที่คนไทยไม่ทำ โดยเฉพาะงานสกปรก งานแสนหนัก และงานเสี่ยง ดังเช่นงานในกิจการประมงและกิจการต่อเนื่องประมง และการรับคนไทยเข้าทำงานมีเงื่อนไขมากและไม่อดทนเท่ากับแรงงานต่างด้าว

แนวทางแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว

1. รัฐบาลควรมีนโยบายที่ชัดเจนว่าต้องการให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าว ซึ่งจากการสัมภาษณ์พบว่ารัฐบาลมีแนวโน้มที่จะให้มีการนำเข้าแรงงานต่างด้าวแบบถูกกฎหมาย และได้มีการจัดทำบันทึกความเข้าใจว่าด้วยความร่วมมือด้านการจ้างแรงงาน (Memorandum of Understanding: MoU) ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลของทั้ง 3 ประเทศ คือ พม่า ลาว และกัมพูชา
2. เป้าหมายแรกของยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าว คือ จัดแรงงานต่างด้าวให้เข้าสู่ระบบ

ในการจัดระบบแรงงานต่างด้าว จะต้องมีการพิสูจน์สัญชาติของแรงงานต่างด้าวทั้ง 3 ประเทศ ในเบื้องต้น ประเทศลาวและกัมพูชาไม่มีปัญหาเรื่องการพิสูจน์สัญชาติเนื่องจากมีฐานข้อมูลแรงงานจากระบบทะเบียน แต่ประเทศพม่ายังมีปัญหาการพิสูจน์สัญชาติ เนื่องจากพม่ามีหลายสัญชาติและบางสัญชาติรัฐบาลพม่ายังไม่ยอมรับ ซึ่งหลังจากรัฐบาลได้ดำเนินการเจรจาเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงานในระยะหลัง รัฐบาลของพม่ามีความเข้าใจในจุดมุ่งหมายของความร่วมมือในการแก้ปัญหา และมีแนวโน้มในการแก้ไขปัญหาเรื่องนี้ไปในทางที่ดี

โดยหลักใหญ่ของแนวทางดำเนินการแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวคือต้องการรู้จำนวนแรงงานต่างด้าวที่แท้จริงและวิธีการที่จะจัดแรงงานต่างด้าวเข้าสู่ระบบ โดยทุกฝ่ายต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาและอาศัยความร่วมมือจากประเทศต้นทาง ในการจัดระบบแรงงานต่างด้าวนั้น นอกจากจะสร้างประโยชน์ให้กับประเทศไทยแล้ว ยังให้ประโยชน์กับประเทศต้นทางในการสร้างรายได้จากการเก็บค่าธรรมเนียมแรงงานของตนเอง แรงงานต่างด้าวเองก็ได้รับสวัสดิการคุ้มครองเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการก็ไม่ต้องกังวลว่าจะถูกดำเนินคดีจากการลักลอบจ้างแรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย คือทุก ๆ ฝ่ายได้รับประโยชน์ร่วมกัน

ในการจ้างแรงงานต่างด้าว กระทรวงแรงงานจะส่งข้อมูลแรงงานต่างด้าวไปให้ทางประเทศต้นทาง พิสูจน์รับรองสถานะ และส่งเอกสารรับรองมายังประเทศไทย ประเทศไทยก็มีการจ้างและทำสัญญาจ้าง โดยใน MoU แรงงานสามารถทำงานได้ 2 ปี ต่อสัญญาได้ 2 ปี คือสามารถทำงานในประเทศไทยได้ 4 ปี จากนั้นต้องกลับมาประเทศต้นทาง 3 ปี จึงจะกลับมาทำงานในประเทศไทยได้

ในยุทธศาสตร์การบริหารแรงงานต่างด้าวทั้งระบบนั้น จะเข้าไปควบคุมโรงงานตั้งแต่การจดทะเบียนนายจ้าง โดยกำหนดให้นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบการต้องไปขอจดทะเบียนนายจ้างกับกรมการจัดหางาน โดยนายจ้างต้องกรอกข้อมูลเกี่ยวกับชื่อนายจ้างหรือสถานประกอบการ ที่อยู่หรือที่ตั้งสำนักงาน สถานที่ที่ประสงค์จะให้คนต่างด้าวทำงาน ประเภทกิจการ จำนวนความต้องการจ้าง อัตราค่าจ้าง ลักษณะงานที่จะให้คนต่างด้าวทำ ระยะเวลาและช่วงเวลาที่ต้องการจ้างคนต่างด้าว จำนวนคนต่างด้าวที่มีอยู่แล้ว และสถานที่พักอาศัยของคนต่างด้าวที่นายจ้างหรือสถานประกอบการจัดหาให้ หากนายจ้างหรือสถานประกอบการใดที่มีได้ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการจัดหางานจะไม่อนุญาตให้มีการจ้างแรงงานต่างด้าว และหากแรงงานต่างด้าวขอเปลี่ยนนายจ้างก็ต้องเปลี่ยนไปทำงานเฉพาะกับนายจ้างที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการจัดหางานแล้วเท่านั้น รวมทั้งมีการตรวจสอบสถานะของแรงงานต่างด้าว ทำให้การจ้างงานมีความชัดเจนและมีระบบมากขึ้น

การสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามาทำงานได้มีการดำเนินการจัดตั้งจุดตรวจ จุดสกัดกั้นตามช่องทางสำคัญบริเวณแนวชายแดน เพิ่มความถี่และความเข้มข้นในการลาดตระเวนบริเวณพื้นที่ล่อแหลม และช่องทางสำคัญตามแนวชายแดนและน่านน้ำของประเทศทั้งทางบกและทางทะเลแล้ว ยังให้ชุมชนรวมพลังกัน ใช้บทบาทชุมชนในการดูแลกันเอง

การแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าว นั้น ได้มีแนวทางในการแก้ปัญหาโดยการเข้าไปช่วยพัฒนาประเทศเพื่อนบ้าน และการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อให้เป็นฐานในการผลิตสินค้า ซึ่งใช้แรงงานระดับล่าง ซึ่งเป็นการช่วยลดจำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานในประเทศไทย

นอกจากนี้ การแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าว ได้มีข้อเสนอแนะให้ลดการประชาสัมพันธ์หรือการนำเสนอข่าวในด้านผลการปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวให้ประชาชนทราบ ไม่ว่าจะเป็นสถิติในการจับกุม ผลการจับกุม เนื่องจากจะมีผลต่อความหวาดกลัวภัยที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว เพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

อย่างไรก็ตาม ยุทธศาสตร์การบริหารแรงงานต่างด้าวทั้งระบบจะประสบความสำเร็จหรือไม่นั้น ต้องเกิดจากความร่วมมือกันของทุก ๆ ฝ่าย โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องไม่ทุจริต คอร์รัปชัน ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ โดยไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตน และดำเนินตามยุทธศาสตร์อย่างจริงจัง เข้มขัน และต่อเนื่อง

การดำเนินการตามแนวทางบริหารจัดการแรงงานต่างด้าวดังกล่าวจะต้องได้รับความร่วมมือจากทุกฝ่าย โดยเฉพาะประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 3 ประเทศ คือ พม่า ลาว และกัมพูชา ซึ่งรัฐบาลไทยได้ดำเนินการเจรจาเพื่อจัดทำบันทึกข้อตกลงว่าด้วยการจ้างแรงงาน (MoU) โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ ดังนี้

1. กำหนดขั้นตอนการดำเนินงานที่เหมาะสมในการจ้างแรงงานต่างด้าว
2. กำหนดมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการส่งกลับแรงงานต่างด้าว
3. ให้ความคุ้มครองอันสมควรแก่แรงงานของทั้งสองฝ่าย
4. กำหนดวิธีการป้องกันและปราบปรามการข้ามแดนผิดกฎหมาย การค้าแรงงานเถื่อน และการจ้างแรงงานตามกฎหมาย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย พบว่า ผลการประกาศใช้นโยบายผ่อนผันให้มีการจดทะเบียนแรงงานต่างด้าว ในกิจการ 6 ประเภท พ.ศ. 2545 ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าวหลบหนีเข้าเมืองได้ เป็นเพียงการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า เมื่อพิจารณานโยบายผ่อนผันแรงงานต่างด้าวที่ผ่านมา พบว่า มีปัญหาอุปสรรคในการจัดระบบแรงงานต่างด้าว ดังนี้

1. การขาดวิสัยทัศน์ด้านนโยบาย
2. ขาดแผนปฏิบัติการเชิงบูรณาการและการมีส่วนร่วม
3. ขาดการสนับสนุนด้านงบประมาณอย่างเพียงพอ
4. การประชาสัมพันธ์ยังไม่ทั่วถึง
5. เจ้าหน้าที่ทุจริตร่วมมือกับขบวนการลักลอบนำแรงงานเข้าประเทศ

แนวทางการแก้ไขปัญหาแรงงานต่างด้าว จากการศึกษาเอกสารและการสัมภาษณ์พบแนวทางที่สามารถแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าว ดังนี้

1. นำเข้าแรงงานต่างด้าวอย่างถูกต้อง โดยรัฐบาลไทยได้มีการทำความตกลงสัญญาการจ้างแรงงาน (MoU) โดยมีวัตถุประสงค์คือ รัฐบาลของทั้ง 3 ประเทศ โดยเฉพาะประเทศพม่าต้องยอมรับว่าคนเหล่านี้ที่เข้ามาเป็นคนของประเทศตนเอง

2. การใช้ยุทธศาสตร์ที่เรียกว่า Economic Corporation Strategy คือ การเข้าไปช่วยพัฒนาในประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งเมื่อก่อนเรียกว่า Economic Dam (เขื่อนเศรษฐกิจ) เพื่อลดจำนวนแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานประเทศไทย และส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวชายแดนของประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อรองรับและลดการอพยพเข้าสู่ประเทศไทย

3. การใช้ยุทธศาสตร์การบริหารแรงงานต่างด้าวทั้งระบบของกระทรวงแรงงาน 7 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ ยุทธศาสตร์การจัดระบบการจ้างแรงงานต่างด้าว ยุทธศาสตร์การกำหนดมาตรฐานการจ้างแรงงานต่างด้าว ยุทธศาสตร์การสกัดกั้นแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้ามาทำงาน ยุทธศาสตร์การปราบปรามจับกุม ดำเนินคดีแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมือง ยุทธศาสตร์การผลักดันและส่งกลับแรงงานต่างด้าว ยุทธศาสตร์การประชาสัมพันธ์การจัดระบบแรงงานต่างด้าว และยุทธศาสตร์การติดตามประเมินผล ซึ่งจากการสัมภาษณ์ พบว่า มีแนวโน้มที่จะแก้ปัญหาแรงงานต่างด้าวลักลอบเข้าเมืองผิดกฎหมายได้ดีกว่าการใช้นโยบายผ่อนผันเป็นรายปีเช่นนโยบายที่ผ่านมา โดยอาศัยความร่วมมือจากประเทศเพื่อนบ้านได้ มีโอกาสมีส่วนร่วมรับรู้และพิจารณาร่วมกัน มีการจดทะเบียนนายจ้าง รับสมัครแรงงานไทยให้มีโอกาสทำงานก่อนการจ้างแรงงานต่างด้าว ให้โอกาสแรงงานต่างด้าวเดิมที่จดทะเบียนไว้แล้วปรับเปลี่ยนสถานะเป็นแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายก่อน ซึ่งเมื่อแรงงานต่างด้าวถูกกฎหมายก็ได้รับมาตรการคุ้มครอง มีสิทธิสมบูรณ์ทุกอย่าง ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการรักษาพยาบาล สิทธิในการนำลูกเข้าโรงเรียน สิทธิในการเรียกร้องค่าเสียหายเพราะไม่ต้องหลบซ่อนอีกต่อไป ค่าแรงก็จะได้ตามมาตรฐานมากขึ้น ซึ่งเมื่อค่าจ้างของแรงงานต่างด้าวเท่าเทียมกับคนไทย อาจจะทำให้ผู้ประกอบการหรือนายจ้างหันมาจ้างคนไทยมากขึ้น แต่ถ้านายจ้างมองในแง่แรงงานไทยไม่อดทนและเลิกงาน อย่างน้อยสถานประกอบการก็ต้องมีการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในสถานประกอบการให้ได้มาตรฐาน มีการคัดเลือกแรงงาน โดยกำหนดเงื่อนไข เช่น คนรับใช้ในบ้าน ทำอาหาร ดูแลเด็กหรือคนชรา ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรของกรมพัฒนาฝีมือแรงงาน ทำให้แรงงานมีมาตรฐานมากขึ้น คนงานต้องผ่านการตรวจสุขภาพจากสถานพยาบาลที่ประเทศต้นทาง และเมื่อมาถึงประเทศไทยต้องตรวจร่างกายใน 15 วัน เพื่อแสดงว่าไม่เป็นโรคต้องห้ามตามที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ช่วยแก้ปัญหาโรคติดต่อ และมีหนังสือรับรองว่าไม่มีประวัติอาชญากรรม เป็นการตรวจสอบก่อนเพื่อป้องกันปัญหาอาชญากรรมที่อาจจะเกิดขึ้นต่อไป และให้โอกาสแรงงานต่างด้าวเปลี่ยนนายจ้างได้ โดยมาขออนุญาตที่กรมการจัดหางานซึ่งนายจ้างจะต้องเป็นนายจ้างที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการจัดหางานแล้วเท่านั้น และมีการทำฐานข้อมูลทะเบียนราษฎร เพื่อให้ทราบจำนวนแรงงานต่างด้าวที่แท้จริง การใช้บทบาทชุมชนดูแลผู้ลักลอบหนีเข้า

เมื่อตามแนวชายแดนเป็นมาตรการร่วมกันเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง ตัวอย่างเหล่านี้จะช่วยให้เห็นภาพ การจัดระบบแรงงานต่างด้าวได้ชัดเจนขึ้น แต่ทั้งนี้ก็ขึ้นอยู่กับความร่วมมือจากทุก ๆ ฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ของรัฐไม่ทุจริต คอรัปชั่น ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ไม่เห็นประโยชน์ ส่วนตน และดำเนินตามยุทธศาสตร์อย่างจริงจัง เข้มข้น และต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) รัฐบาลควรดำเนินการตามยุทธศาสตร์การบริหารแรงงานต่างด้าวทั้งระบบอย่างจริงจัง เข้มข้น และต่อเนื่อง โดยดำเนินการดังนี้

- วางแผนการดำเนินการโดยหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ผู้ผลิต เจ้าของกิจการ และประชาชน

- ประชาสัมพันธ์ในเรื่องของนโยบายและมาตรการต่าง ๆ อย่างเพียงพอและทั่วถึง และการกำหนดแผนประชาสัมพันธ์อย่างเป็นทางการ

- ควบคุมการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าว โดยใช้พื้นที่อำเภอและจังหวัดควบคุม การเข้า-ออกของคนต่างด้าว อีกทั้งประชาชนและองค์กรส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ และแจ้งเบาะแสการเข้า-ออกของคนต่างด้าว รวมทั้งประเมินผู้ว่าราชการจังหวัดและนายอำเภอจากการ ดูแล จัดระบบ และควบคุมแรงงานต่างด้าวในพื้นที่ของตนให้อยู่ในความเรียบร้อย โดยมีข้อมูลแรงงาน ต่างด้าวที่เป็นปัจจุบัน ถ้าแรงงานต่างด้าวเพิ่มขึ้นสามารถระบุแหล่งที่มาได้ และเมื่อลดลงสามารถระบุ สาเหตุที่ลดลงได้

2) ดำเนินการปราบปรามผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการลักลอบนำเข้าแรงงานผิดกฎหมายเข้ามา ในประเทศไทย กระบวนการค้าแรงงานผิดกฎหมาย การทุจริต คอรัปชั่น โดยเฉพาะผู้มีอิทธิพลรายใหญ่ และข้าราชการหรือตำรวจที่เกี่ยวข้อง

3) ควรมีมาตรการในการจัดระบบครอบครัวของแรงงานต่างด้าว และกลุ่มต่อต้านรัฐบาลพม่า ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทย ในกรณีไม่สามารถผลักดันออกนอกประเทศได้

4) ดำเนินการแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับแรงงานต่างด้าว ให้ทันเหตุการณ์และมีประสิทธิภาพ ยิ่งขึ้น ดังนี้

- กระทรวงมหาดไทย ใช้อำนาจตามมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2522 ออกประกาศกระทรวงมหาดไทย ให้ผู้หลบหนีเข้าเมือง มีสถานะเป็นผู้อยู่ระหว่างรอการ ส่งกลับ และยกเว้นการบังคับใช้มาตรา 54 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 เพื่อจัดทำทะเบียน รายชื่อสำหรับคนต่างด้าว (สัญชาติพม่า ลาว กัมพูชา) ตามพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. 2534

- การจ้างแรงงานต่างด้าวโดยถูกต้องตามกฎหมาย กระทรวงมหาดไทยอาศัยอำนาจมาตรา 17 แห่งพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ยกเว้นการบังคับใช้มาตรา 12 (3) ให้แรงงานต่างด้าวเข้ามาทำงานเป็นกรรมกรในประเทศไทย โดยกำหนดเงื่อนไขในเรื่องของประเภทกิจการ พื้นที่สัญชาติที่จะให้เข้ามาทำงาน การที่คนต่างด้าวจะต้องวางหลักประกันหรือเงินเพื่อส่งกลับ และระยะเวลาการอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร

- กระทรวงแรงงานแก้ไข พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพ และวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ พ.ศ. 2522 แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2536 เพื่อกำหนด ยกเว้นให้แรงงานต่างด้าวสามารถทำงานในอาชีพกรรมกร ในประเภทกิจการที่ขาดแคลนแรงงานไทย และกำหนดให้นายจ้างจ่ายค่าธรรมเนียมนในการจ้างแรงงานต่างด้าว

- แก้ไขพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 เพื่อจัดตั้งกองทุนเพื่อการส่งกลับแรงงานต่างด้าว

ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1) สื่อมวลชนควรลดการประชาสัมพันธ์หรือนำเสนอข่าวในด้านผลการปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดจากแรงงานต่างด้าวให้ประชาชนทราบ ไม่ว่าจะเป็นสถิติในการจับกุม ผลการจับกุม เนื่องจากจะมีผลต่อความหวาดกลัวภัยที่เกิดจากแรงงานต่างด้าว เพื่อให้เกิดการอยู่ร่วมกันได้อย่างสันติสุข

2) ควรสนับสนุนให้ชุมชนมีบทบาทดูแลกันเอง สร้างจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของบ้านหรือเจ้าของชุมชน และมีการประสานงานกันอย่างชัดเจนในพื้นที่ล่อแหลม ช่องทางสำคัญตามแนวชายแดน ทั้งการประสานงานของระบบราชการและชุมชน

3) ควรมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ใน MoU ที่รัฐบาลไทยทำกับประเทศเพื่อนบ้านทั้ง 3 ประเทศ

Executive Summary

The objectives of this research were to study the result of registering the illegal foreign worker act in 6 industries in B.E.2545 and methods to resolve the illegal foreign worker problems in Thailand. The methods of study are divided into 2 methods: documentary research study is from official paper, articles, journal, dissertation, research report, data from internet(www.) The Act involving in foreign worker and interviewing the officers whose work is relevant to foreign workers consisted of Ministry of labor, Ministry of Public Health, Officer of The National Security Council, Samuthsakhorn Police Station, Migration Research Center of Asia, Asia Study Institute, Chulalongkorn University and people who concern with foreign worker. The instruments was employed in this research are documentary analyze form and in-depth interview questionnaire. Method of study is from documentary analyze and interview for constructing the conclusion about the suitable aspects to improve the policy or the needs practical solution for the foreign worker problem.

The results of research are as follows:

The results of declaration of foreign worker registration in 6 industries in the year B.E.2545. The registration permits the illegal foreign worker can work in the country more 1 year. There are total 409,339 registered foreign workers: Burmese are 340,092, Lao are 32,492 and Cambodian are 36,818. However, only 6 industries is permitted for the foreign worker as the following: 1) Labor in fishing and continued industries 2) worker in embryo farm 3) worker in the plot farm 4) housemaids 5) general labor and factory labor 6) general factory

From interviewing were found that if the late illegal foreign worker registration it also cause the health checking late and the health officers have a little time for preparation. There are too many illegal foreign workers come to the hospital before the policy was released.

In term of effecting on national security, public health, society and economics was found that:

National Security

1. In term of national security problems are the frightening and anxiety of people. Because there are uncertain the number of the illegal foreign workers and where they are living.
2. The main objective of the most of illegal foreign workers is for income, not for political.
3. Registering dose not make the foreign worker's lives get better whether they register or not, they still receive health service from the hospital or arrested by policeman, because of this the number of registered foreign worker was decreased continuously , and officer's corruption

also cause the illegal foreign worker escape to register but able to work. Beside of this it found that the most of employer usually save the real foreign worker's card with himself and the foreign worker just hold the copy card instead. The reason that the employer don't give the real card to foreign worker to protect the foreign worker escape or change the work. However, if the policeman check the artificial card, they will be conducted as court procedure and the employer preserves a number of unregistered foreign worker to protect the office's checking, or in the case of change the employer because of higher salary. However the illegal foreign worker registration advantages for national security. It means that we can estimate the exact number of the foreign worker, residence and caring and control them.

4. No efficient regulation to protect the illegal foreign worker immigrant to the country especially for along the border of neighboring countries.

5. Some groups of people to take the illegal foreign worker come into Thailand

6. The government's policy concerning the foreign worker was uncertain, nonflexible and changeable according to new government.

Public Health

1. The residence of foreign worker is so crowded, unhealthy and deficient in public health service.

2. The foreign worker is the transmitted diseases people, such as cholera, tuberculosis (TB). The unregistered foreign worker who cause the contagious disease is not taken to the hospital, in spite of afraid of police's arrest, but the patient come to the hospital while the symptom is severe.

3. The foreign worker's attitude, especially for Burmese worker need to have many child while Ministry of Public Health's plan is try to resolve those problems.

Society

1. The children was born in the illegal foreign worker's family does not have nationality, including no having policy to organize these worker.

2. The controversy about the policy educational opportunity given for child admitted only in some schools. Additionally, it causes an anxiety about settlement in Thailand in the future.

3. Criminal, such as and having a brawl, robbery among foreign workers. Comparing the statistic of violations between Thai and Burmese was found that violations from Thai were higher.

4. Unregistered foreign workers cause the fundamentals resource management problem for Thai government and, health service fee, however the budget from foreign workers registration, health guaranteed card are enough for health service now.

5. The foreign workers were taken advantage and cheated by the employer.

Economics

Thailand takes the advantage from the foreign workers. The employer still need the foreign worker, because Thai worker don't work some occupation which is dirty, hard and dangerous such as fishing and continuous fishing. Thai worker's employment has many condition and not patient as foreign workers.

The solutions for illegal foreign workers problems are as follows

1. Thai government should have apparent policy to administer the number of foreign workers as country's needs. it import foreign workers legally and have Memorandum of Understanding (MOU) between Thai government and Myanmar, Lao and Cambodian.

2. The initial target of strategy resolving the foreign workers problem aims to manage the foreign workers into the system. The organization of foreign workers needs to organize the investigate the nationality of 3 country primarily. Cambodian and Loa worker have no registration problem for nationality verifying. It have trouble for Burmese worker because of various nationality in Myanmar. Myanmar's government does not admit some Burmese. After negotiation and Memorandum of Understanding (MoU) about employment between two country. The Myanmar's government understands Thai's purpose of collaborative to construct the solution for foreign workers problem.

The principle of solution needs to know the exact number of foreign workers and organize it into the system by associating with neighboring country. Not only advantage for Thailand but also for the neighboring country to earn from worker registering in their own country. Moreover, they will also get insurance more. The employer is able to hire the legal foreign worker, too.

The employment, Ministry of Labors will submit the foreign worker's resume to their country and certified status, then reply to Thailand for employment and controllable. In MoU, the foreign workers can work for 2 years and extend for 2 years. It mean that they can work in Thailand for 4 years. After that time the foreign workers have to return and stay in their country for 3 years otherwise unable to work in Thailand again.

The strategies firstly administered the number of foreign workers by registering the employers. The employers and industries have to ask for registering to The Department of Work Procuring to fill the information concerning about resume, industry's address and location, type of industry, number of worker need, salary, state of working, time and date to work, the exact number of foreign worker at and the residential area. If any employee or industry does not register, The Department of Work Procuring will not permit the employment. Additionally the employees have to work with the registered employer only. Moreover, investigating the state of foreign workers enable to hire obviously and systematically.

To conduct checking and preventing rigorously the foreign workers' immigration at main road near the risk border, including by sea and transportation and motivate the people to participate for protecting themselves.

Moreover, the solutions for resolving the problem should reduce the public relationship or news presentation concerning arresting the foreign worker because it effect on frightening and well being of people.

However, whether the strategy of foreign worker administration as a whole will be accomplish or not, it depend on collaborating among institute extraordinary for government office don't be corrupted, responsible, don't be egotistic and perform according to strategy faithfully and continuously.

Conducting, as the strategy of foreign worker administration needs the collaborating from 3 country: Myanmar, Lao and Cambodia. Thai Government hold up foreign worker the negotiation for MOU, the objectives are as follows:

1. Assign the appropriate procedure to conduct the foreign worker employment.
2. Assign the efficient regulation to return the foreign worker to their country.
3. Assist the foreign worker customarily.
4. Assign the strategy to conquer the illegal immigration, labor trading but make the legal employment.

Discussion

The results was found that the policy of foreign worker registration in 6 industries B.E 2545 has not resolved the illegal migration of foreign worker yet, it's only resolve the problem

temporarily. Considering the previous registration problem is the organize the foreign worker as follow :

1. The deficiency of vision in solution policy.
2. Lacking the associated and corporate action plan.
3. Lacking of subordinated budget sufficiently.
4. Public relation has not cover generally.
5. Some corrupted government officers corporate with some group of people to take the illegal foreign worker into the country.

The study from related documentary and interview was found that the solutions to resolve the problem are as follows:

1. The import legal foreign worker, the government has to do the Memorandum of Understand, (MoU). The objectives is the government of 3 countries, especially Myanmar already admitted these worker as the legal people in the country.

2. Use the strategy names "Economic Corporation Strategy". It help to develop the neighboring country which called "Economic Dam" in the previous day. It aim to reduce foreign worker immigrants into Thailand and support to develop the economic along the border of neighboring country.

3. The results of using the strategy of foreign worker administration by Ministry of labor were found that the policy tendency is able to resolve the foreign worker problem more efficient than the previous registration policy. Ask the neighboring country to participate to resolve and consider the problems, employer registering, recruit Thai worker before foreign worker, the opportunity given to register foreign worker transfer into legal worker, after that they will receive complete right such as health service , education, the right to be conducted according to the law process and standard salary. The balance salary may motivate the employer require Thai worker or the standard environment around the factory workplace such as housemaid, cook, nursery, need to take course for develop working skill by Department of Worker's skill Development and also to improve the standard of worker. The worker need to check health from their country, and check within 15 days in Thailand again, Certifying that the worker doesn't have the prohibited disease as official declaring of Ministry of Public Health. Beside of this, need to certificate for criminal, the foreign worker have to work with the register employer and also have the exact number of foreign worker. Using the collaborative among concerning officer to watch up the illegal immigration along the border. These are the accuracy demonstration of foreign worker

organizing, including the collaborative among the concerning officers, especially for no corruption, responsible, no egoistic and perform as the strategy exactly and continuously.

Recommendation

Politic Recommendation

1. Government have to administer according to the strategy accurately and continuously.
2. Subjugating the people concerning the illegal foreign worker taken into Thailand, a group of illegal worker trader, corruption officer, particularly for concerning civil servant or policeman.
3. It should have the principle to manage the foreign worker's family and groups of Burma's government protester who live in Thailand.

Practical Recommendation

1. Public Communication should reduced the public relation or news regarding foreign worker.
2. Support the people to keep watch on their own community corporation, construct the consciousness to the community and to communicate about in the area and channel along the border to the people.
3. Communicate about Memorandum of Understand (MoU).